

OD REDAKCJI

Sakrament święceń i sakrament pokuty

W polskim przekładzie dokumentów Soboru Watykańskiego II wydanym w 1968 r. termin „presbyter” przetłumaczono jako „kapłan”. Powszechnie używano i jeszcze używa się terminu „kapłan” na określenie tego, który otrzymał drugi stopień sakramentu święceń. Podobnie mówiono i mówi się o święceniach kapłańskich zamiast o święceniach prezbiteratu. Natomiast cały czas używa się określenia „neoprezbiter” i nikogo to nie dziwi. Nieraz używa się w modlitwie wiernych wezwania za „biskupów, kapłanów i diakonów”. Można się czasem spotkać ze stwierdzeniem, że mamy trzy stopnie kapłaństwa.

Po wydaniu *Katechizmu Kościoła katolickiego* należy mówić o sakramencie święceń i o trzech stopniach sakramentu święceń, a nie o trzech stopniach kapłaństwa. Katechizm uczy: „Sakramenty Nowego Prawa zostały ustanowione przez Chrystusa. Jest ich siedem: chrzest, bierzmowanie, Eucharystia, pokuta, namaszczenie chorych, sakrament święceń i małżeństwo” (KKK 1210). Dalej czytamy w tej księdze: „Sakrament święceń jest sakramentem, dzięki któremu posłanie, powierzone przez Chrystusa Apostołom, nadal jest spełniane w Kościele aż do końca czasów. Jest to więc sakrament posługi apostołowskiej. Obejmuje on trzy stopnie: episkopat, prezbiterat i diakonat” (KKK 1536). Po szczegółowym przedstawieniu nauki o tym sakramencie Katechizm stwierdza: „Nauka katolicka, wyrażona w liturgii, Urząd Nauczycielski i stała praktyka Kościoła uznają, że **istnieją dwa stopnie uczestniczenia w kapłaństwie Chrystusa: episkopat i prezbiterat**. Diakoniat jest przeznaczony do pomocy im i służenia. Dlatego **pojęcie sacerdos – kapłan – oznacza obecnie biskupów i prezbiterów, a nie diakonów**. Nauka katolicka przyjmuje jednak, że zarówno dwa stopnie uczestniczenia w kapłaństwie (episkopat i prezbiterat), jak i stopień służby (diakoniat), są udzielane za pośrednictwem aktu sakramentalnego nazywanego „święczeniami”, to znaczy przez sakrament święceń” (KKK 1554).

Po *Katechizmie Kościoła katolickiego* wydano w 2002 r. nowe polskie tłumaczenie tekstów soborowych i dokonano w nim zmian zgodnie z nauką zawartą w tym Katechizmie. W miejsce dotychczasowego *Dekretu o posłudze i życiu kapłanów* mamy obecnie *Dekret o posłudze i życiu prezbiterów*, a w innych dokumentach termin „presbyter” zastąpiono przez „prezbiter”, natomiast „sacerdos” – przez „kapłan”. Także w przekładach tekstów liturgicznych używa się obecnie terminu „prezbiter” zamiast „kapłan”. Część pontyfikatu zawierająca teksty do udzielania święceń nosi tytuł *Obrzędy święceń biskupa, prezbiterów i diakonów*.

W związku z wyraźną nauką zawartą w Katechizmie papież Benedykt XVI postanowił zmienić kanony 1008 i 1009 *Kodeksu prawa kanonicznego* dotyczące święceń. W poprzednim numerze „Anamnesis” drukowaliśmy łaciński tekst motu proprio „Omnium in mentem”, obecnie podajemy polski przekład tego motu proprio.

Tematyka obecnego numeru biuletynu związana jest zasadniczo z sakramentem święceń i Rokiem Kapłańskim oraz z sakramentem pokuty i pojednania.

Dział: NAUCZANIE OJCA ŚWIĘTEGO zawiera w obecnym numerze najpierw *Telegram Ojca Świętego Benedykta XVI do Uczestników Ogólnopolskiej Pielgrzymki*

Kapłanów, następnie dwa przemówienia papieskie: pierwsze do uczestników Sympozjum z okazji Roku Kapłańskiego wygłoszone w dniu 12 marca 2010 r. i drugie do uczestników Kursu dla spowiedników wygłoszone w dniu 11 marca 2010 r. Jest w tym dziale także „*Lectio divina*” w *Rzymskim Wyższym Seminarium Duchownym*. Dział ten kończy polski przekład motu proprio „*Omnium in mentem*”.

W dziale: DOKUMENTY STOLICY APOSTOLSKIEJ znajdują się dokumenty dwóch Kongregacji watykańskich. Najpierw są tu dekrety Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów ogłaszające patronów miast i rejonów oraz dekret ogłaszający tytuł bazyliki mniejszej dla kościoła św. Marcina w Pacanowie (diecezja kielecka). Są w tym dziale teksty przedstawicieli Kongregacji ds. Duchowieństwa opublikowane z okazji Roku Kapłańskiego. Jest to najpierw homilia kard. Claudio Hummesa w czasie Ogólnopolskiej Pielgrzymki Kapłanów (Jasna Góra, 1 maja 2010), rozważanie tego samego kardynała na zakończenie Roku Kapłańskiego oraz List Sekretarza Kongregacji ds. Duchowieństwa z 27 marca 2010 r.

Część biuletynu zatytułowana: NAUCZANIE BISKUPÓW O LITURGII otwiera List Episkopatu Polski do kapłanów na Wielki Czwartek 2010 r. *Kapłan wiernym świadkiem Chrystusowej miłości*. Następnie są w tym dziale cztery listy pasterskie biskupów. Pierwsze dwa są związane z Rokiem Kapłańskim: list Biskupa Bielsko-Żywieckiego z okazji 150. rocznicy urodzin świętego Arcybiskupa Józefa Bilczewskiego i list Biskupa Łowickiego na IV Niedzielę Wielkanocy. Dwa kolejne listy związane z Wielkim Postem poświęcone są sakramentowi pokuty: list Biskupa Opolskiego na Okres Wielkanocnej Pokuty 2010 oraz list Biskupa Tarnowskiego *Dar sakramentu pokuty i pojednania zobowiązuje*. Część tę kończą *Wskazania dla duszpasterzy diecezji siedleckiej w sprawie udzielania sakramentów* wydane przez bpa Zbigniewa Kiernikowskiego.

Dział: FORMACJA LITURGICZNA zawiera kilka artykułów: ks. Jana Szczycha, *Aby szli i owoc przynosili...* (J 15, 16). *Studium liturgiczno-teologiczne modlitwy święceń prezbitera*, O. Kazimierza Lijki OMI, „*Trąba*” czy „*dzwony*” w *orędziu wielkanocnym?*, ks. Kazimierza Matwiejuka, *Msza św. w języku ojczystym* i ks. Zdzisława Jańca, *Orędownictwo Matki Bożej w eucharystii formularza Najświętsza Maryja Panna od Wyzwolenia w Collectio Missarum de Beata Maria Virgine*.

W dziale: DUSZPASTERSTWO LITURGICZNE są dwa teksty: ks. Jerzego Palińskiego, *Znaczenie i piękno liturgicznej posługi kapłańskiej* oraz bpa Stefana Cichego, *Uwagi dotyczące redakcji Kalendarza liturgicznego na 2011 r.*

Dział INFORMACJE zawiera wiele krótszych lub dłuższych sprawozdań z sympozjów i sesji naukowych poświęconych zagadnieniom liturgicznym, które odbyły się w ostatnim czasie w naszym kraju i za granicą. Są tu też krótkie informacje dotyczące nominacji i innych spraw związanych z liturgią. Na końcu tego działu umieszczone zostały informacje o liturgicznych nowościach wydawniczych.

Całość biuletynu kończy dział: ZMARLI. Jest tu wspomniany zasłużony dla odnowy liturgii zmarły kard. Paul Augustin Mayer OSB (1911-2010).

Bp Stefan Cichy

Legnica, w święto Najśw. Maryi Panny, Matki Kościoła, dnia 24 maja 2010 r.